

NAFO-mit 2014-imut siunnersuinerit eqikkarnerat.

25.juni 2013
J.nr. 20.00-13

Tassungalu ilanngullugu Kitaata avataani aammalu Qeqertarsuup Tunuani, Ummannami Upernavimmilu sinerissap qanittuani qalerallit pillugit siunnersuinerit pisallu pillugit takussutissat naalisakkat. Malugiuk: Baffin Bugtimi qalerallit siunnersuinerit qarsinnaasutut innersuussutit 13.000 tonsiniit 16.000 tonsinut qaf-fanneqarmata. Ilanggussa q 1-imi siunnersuinerup naalisarnerata erseqqissarneqarnera takuneqarsinnaa-voq.

1. QALERALLIT SINERISSAP AVATAANI (CANADA AVITSEQATIGALUGU).

- A. Davisstrædet sinerissap avataani: 14.000 tons (siunnersuineq allanngunngilaq)
2012-imi pisat tamarmiusut: 14.436 tons, Kalaallit Nunaata imartaani: 7.470 tons.
- B. Baffin Bugt sinerissap avataani 16.000 tons, (siorna 13.000 tonsit innersuussutigineqarput).
2012-imi pisat tamarmiusut: 12.824 tons, Kalaallit Nunaata imartaani: 6.459 tons.

2. QALERALLIT SI NERISSAP QANITTUANI

Namminersorlutik Oqartussat qinnuteqarnerat tunngavigalugu 2013-imut 2014-imullu ukiunut marlunnut Qeqertarsuup Tunuanut, Ummannamut Upernavimmullu siunnersuisoqarpoq. Paasissutissanik pigine-qartunik nalileeqinnerup ersersippaa, siorna siunnersuisimaneq allanngortissallugu tunngavissaqanngit-soq siunnersuinerlu tassaaginnarpoq:

- A. Qeqertarsuup Tunua 8.000 tons (2012-imi pisat: 7.800 tons)
- B. Ummannaq 6.000 tons (2012-imi pisat: 6.100 tons)
- C. Upernavik 6.300 tons (2012-imi pisat: 6.800 tons)

3. AALISAKKAT ALLAT

Kitaani háising-it, qeeqqat, tupissutit, kapisillit suluppaakkallu eqqarsaatigalugit siunnersuineq suli tas-saavoq, tamakku ukiuni qaninninnerni toqqaannartumik aalisarneqartariaqanngikkaluartut. Tamakkunin-ga peqassuseq pitsanngoriartormersoq takuneqarsinnaanngilaq, peqassuserlu eqqarsaatigalugu qeeqqat kisimik amerliartormerat ukiuni kingullemi malugineqarsimavoq. Pitsanngoriartorneq tamanna ikkaner-suit ukiuni aggersuni qeeqarluqaqqilemissaannik neriuuteqalersitsivoq.

NAFO-p pisortatigoortumik siunnersuina nittartagaani (www.NAFO.int) takuneqarsinnaavoq. Oqaatigineqarsinnaavoq Pinngortitaleriffik uppersaaitut allakkianik arlalissuanik siunnersuummut tassunga paasissutissatut tunulequtaasunik allakkiaqarsimammat. Siunnersuutip oqaasertai tuluttoortut NAFO-meersullu quppernarnik A4-nik 100-it sinnilinnik amerlassusillit assilineri Aalisarnermut Naalakkersuisuisoqarfiup Aalisarnermullu Qullersaqarfiup pissarsiarisimavaat. Uppersaaitinik sulii amerlanersusunik piumasoqassappat Pinngortitaleriffik soorunalimi piareersimassaaq.

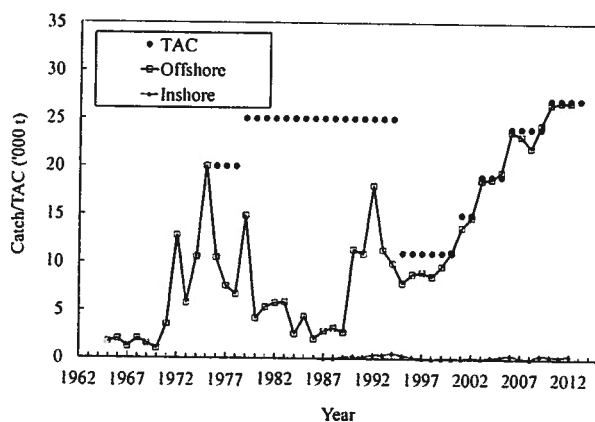
Inussiarnersumik inuulluaritsi.

Helle Siegstad
Helle Siegstad

ILANNGUSSAQ 1. Kitaani sinerissap avataani sinerissallu qanittuani qalerallit pillugit siunnersuinerit eqikkarnerat.

1. Baffin Bugtimi Davis Strædemilu sinerissap avataani qalerallit

Qalerallit Kitaata sineriaata avataaniittartut Kalaallit Nunaata Canadallu avitseqatigiiffigaat. Aalisarneq Davis Strædemi nalinginnaasumik aalisarfiusartumi Baffin Bugtimilu aalisarfiusalersumi (2001-mi aalisarfigineqartalersumi) ingerlanneqartarpoq. Aalisarnerup qanoq ingerlanneqartar-nissaa Kalaallit Nunaata Canadallu isumaqatigiissutigisimangilaat, nunalli taakku marluk namminneq TAC-liussaminnik, pisarineqarsinnaasutut innersuussutit affaattut amerlassusilinnik pisassiissuteqartarput.

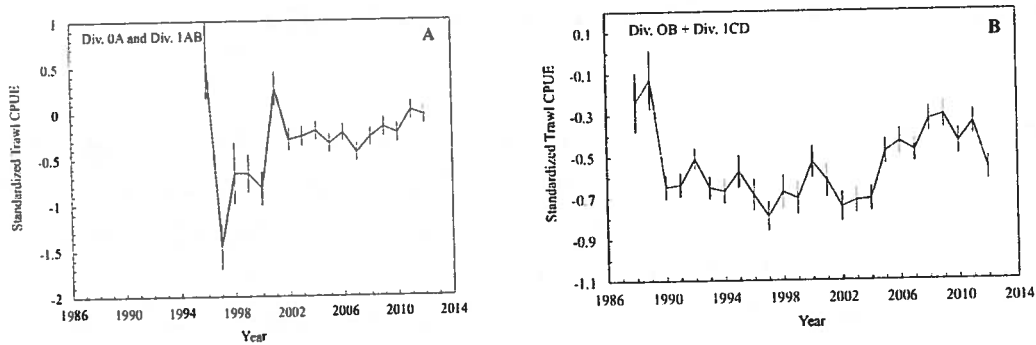

Titartagaq 1. Sumiiffimmi tamarmi qalerallit pisarineqartut (Kalaallit Nunaat Canadalu tamarnik pisassiissutit affaannik pisarqartarput).

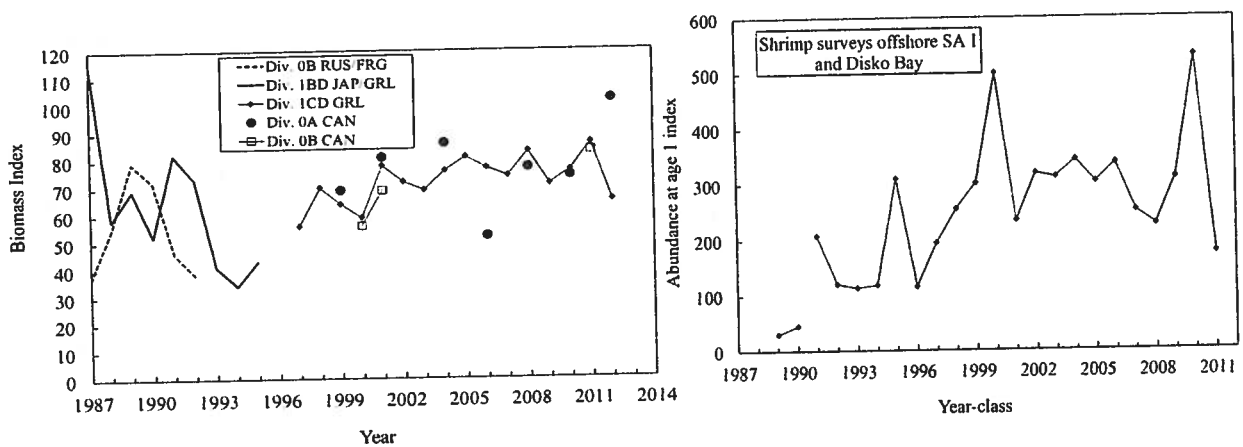
Davis Strædemut tunngatillugu NAFO-p siunnersutigivaa 2014-imi TAC 14.000 tonsiussasoq, tassa siunnersuut siornatut iinnarpoq. Pisarineqarsinnaasut 2010-mi qaffanneqarsimapput. Aalisarnermi pisarineqartartut (Titartagaq 2b) 2009-miit appariartorsimapput, 2012-imi piffissami 1990-2004 agguaqatigiissitsinermit suli qaffasinnerusimallutik. Biologit misissuineranni peqassuseq 1997-imiit qaffakkiartuaarsimavoq, 2012-imi appariarsimalluni (Titartagaq 3). Peqassut-sip tamarmiusup 2012-imi nalilernerani aalaakkaalaartorujussuartut nalilernerarpoq taamaattumillu siunnersuineq allangorani 14.000 tonsiunnarluni. 2012-imi pisat (Canadap nunattalu imartaanni) 14.436 tonsiupput (taakkunanga 7.470 tonsit nunatta imartaanni).

Baffin Bugtimut tunngatillugu NAFO-p siunnersutigivaa 2014-imi TAC 16.000 tonsiussasoq, taamaalilluni TAC siornarniit qaffasinneruvoq siorna 13.000 tonsiusimagami. Baffin Bugtimi aalisarnermi pisarineqartartut ukiuni kingullerni qaffakkiartorsimapput (Titartagaq 2a). Baffin Bugtip Canadamut atasortaani biologit misissuineranni paasineqarsimavoq peqassuseq qaffakkiartulaartoq (Titartagaq 3). Qalerallilli amerlassusiat 1999-iimiilli aalaakkaavoq. Ukioqatigiiaat takkussuuttut nutaat ukiuni aggersuni aalisarneqarsinnaanngornissaat naatsorsuutigineqarpoq

(Titartagaq 3). 2012-mi pisat tamarmiusut 12.824 tonsiusimapput (taakkunanga 6.452 tonsit nunatta imartaani).

Titartagaq 2. Baffinbugtimi (A) Davisstrædemilu (B) kalinnerit tamaasa qalcrallittarineqartartut.

Titartagaq 3. Biologit misissuineranni peqassuseq tonsinngorlugu (saamerleq) Kitaanilu qaleralinnik ataatsimik ukiulinnik amerlassutsimikkut nikerarnerat (talerpilleq).

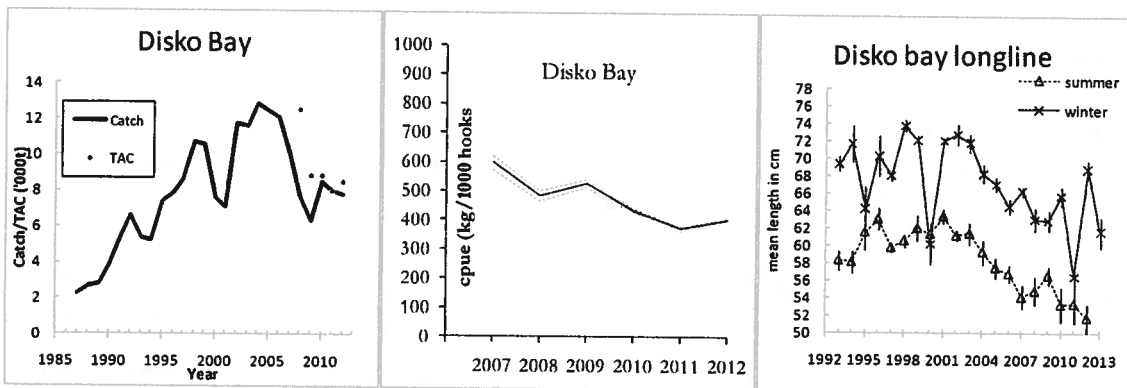
Baffin Bugtip Canadamut nunatsinnillu atasortaani biologit misissuisarnerat tamaani aalisarne-rup ineriartorneranut pingaarutilimmik sunniuteqarsimavoq. Misissuinerit Baffin Bugtip kujasis-suani 1999-imi aallartinneqarput 2001-imilu 4.000 tonsinik siunnersuuteqarnermik kinguneqar-simallutik. Misissuinerit avannarpasinnerusumi ingerlateqqinneqarmata siunnersuineq 2003-mi 8.000 tonsinut allangortinneqarpoq, 2006-imilu 13.000 tonsinngortinneqarluni.

1. Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu sinerissap qanittuani qalerallit

Namminersorlutik Oqartussat ukiunut marlunnut siunnersuisoqarnissaanik kissaateqarnerisigut Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu ukiuni 2013-mi 2014-imilu atuuttussanik siunnersuuteqartoqarpoq. Peqassuseq ukiut tamaasa naliliiffigineqartarpoq, peqassuserlu allan-goraangat siunnersuineq allangortinneqartarluni. Paasisat pissarsiarineqarsimasut naliliiffigine-risigut erserpoq, siunnersuineq allangortinneqartariaqanngitsoq imaaginnassasorlu:

Qeqertarsuup Tunua: NAFOp siunnersuutigaa Qeqertarsuup Tunuani pisarineqartartut allan-ngoratik 2013-14-imi 8.000 tonsit ataassimassagaat.

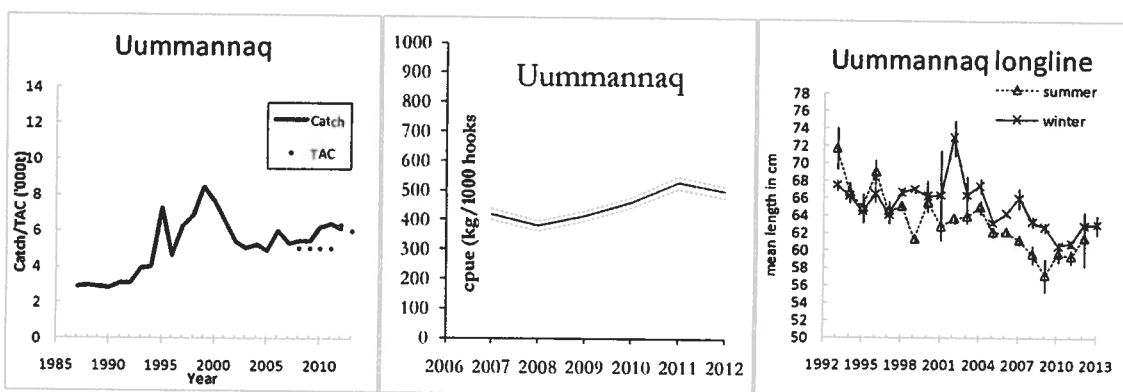
Aalisarnermit nalunaarsuutit naapertorlugit 2012-imi kalinnermi ataatsimi pisarineqartartut 2011-misut amerlassuseqarput. Piffissami 2007-11 30%-inik appariartoqarsimavoq (Titartagaq 4). Qalerallit angissusaasa agguaqatigiissinnerat: ukiuni 2001-12 angissusiat ukiuni misissuiffigineqarsimasuni uuttortasaarnerni aatsaat taama mikitigilerput. Piffissamilu tassani aamma ukiuunerani aalisarnermi pisat (2012 kisiat pinnagu) milleriarsimapput. Ilimanarpoq aalisarneq ima anertutigilersimasoq allaat aalisakkat tikiussortut nutaat (pisarineqartalersussanik aalisarneq) pisarineqartalersimallutik.

Titartagaq 4: Qeqertarsuup Tunuani 1987-2012-imi pisat (Aatsaat 2008-mi pisassiissuteqartoqartalerpoq) (saamerleq) ningitsinermilu ataatsimi pisaasartut amerlassusiannut tunngasut aalisarnermit nalunaarsuutineersuupput (qiterleq) kiisalu aasami ukiuni-lu aalisarnermi pisat angissusaasa agguaqatigiissinnerat (talerpilleq).

Uummannaq: NAFO-p siunnersuutigaa Uummannaami pisarineqartartut 2013-14-imi 6.000 tonsit qaangersimasassanngikkaat.

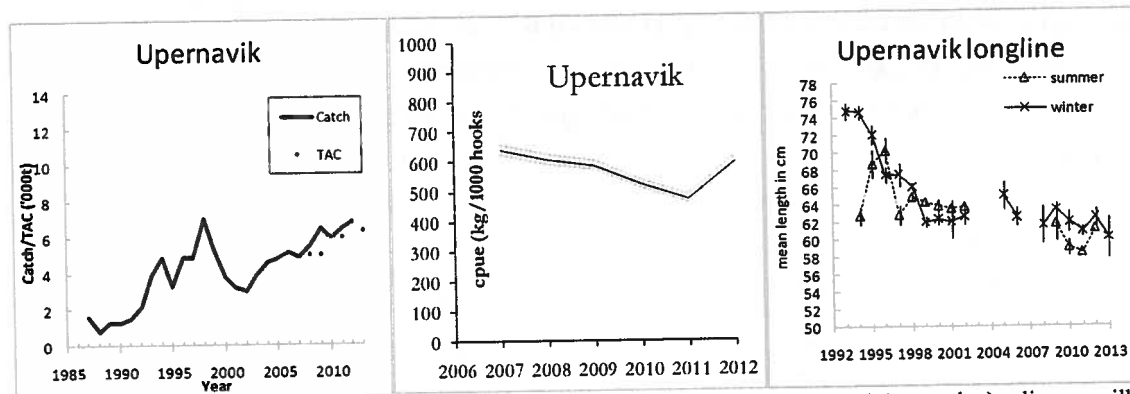
Aalisarnermit nalunaarsuutinit allattukkat ersersippaat kalinnermi ataatsimi pisaasartut amerlassusiisa 2011-p tungaanut appariartorsimanerat 2012-imi unissimasoq. Aamma pisarineqartut angissusaasa 2004-2009-mut milliartuaarsimanerat unissimavoq.

Titartagaq 5. Uummannaami 1987-2012 pisat (2008-imi aatsaat pisassiissuteqartoqartalerpoq) (saamerleq) aalisarnermiillu nalunaarsuutit malillugit ningitsinermi ataatsimi pisaasartut amerlassusiat (qiterleq) kiisalu aasami ukiumilu aalisarnermi pisat angissusaasa agguaqatigiissinnerat (talerpilleq).

Upernavik: NAFO-p siunnersuutigaa Upernavimmi 2013-14-imi aalisarnermi pisat 6.300 tonsit sinnersimassanngikkaat. Aalisarnermit nalunaarsuutini 2012-imeersuni takuneqarsinnaavoq, ningitsinermi ataatsimi pisarineqartartut 2011-ip tungaanut qaffakkiartorsimanerat unissimasoq.

Takissusaasa agguaqatigiissinnerat 1999-imiilli aalaakkaasimavoq 2010-imi 2011-imilu pisaasartut kisiisa eqqaassanngikkaanni.

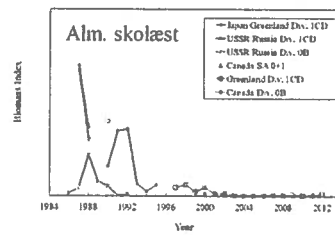
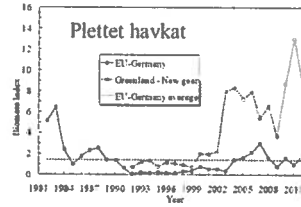
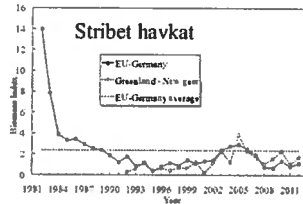
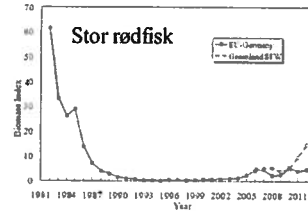
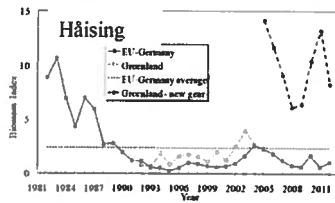
Titartagaq 6. Upernavimmi 1987-2012-imi pisat (2008-imi aatsaat pisassiisoqartalerpoq) (saamerleq) aalisarnermillu nalunaarsuutit naapertorlugit ningitsinermi ataatsimi pisaasartut amerlassusiat (qiterleq) kiisalu ukiuunerani aalisarneq (talerpilleq).

Malugiuk: Aalisarnermit nalunaarsuutit 2007-2012-imeersut sumiiffiit taakku pingasut naliliiffigineqarnerini ilanngunneqarmata. Aalisarnermillu nalunaarsuutit kisiisa tunngavigalugit nalilersuiniarneq ajornakusoortuusarpoq, pissutigalugu misissuinerit ikippallaat ingerlanneqarnikumata kiisalu aalisarnermit nalunaarsuutinit paasissutissat pisat ilaannaannut tunngasuusarmata (2012: Qeqertarsuup Tunua 20%, Uummannaq 15% Upernavillu 26%).

1.KITAANI AALISAKKAT ALLAT

Kalaallit Nunatta kimmut sineriaata imavimmut itiseriarnerani hãising-inut, qeeqqanut, tupissutitut, kapisilinnut suluppaakkanullu siunnersuutit allanngunngillat, imaappoq tamakku ukiuni qaninnerni toqqaannartumik aalisarneqartariaqanngikkaluarput. Tamakku ikkanersuarni amerliartunngillat, qeeqqat kisiisa eqqaassanngikkaanni, tamakku ukiuni kingullerni amerliartornerat malugineqarsinnaagami. Amerliartornerat siunissaq eqqarsaatigalugu ikkannersuit qeeraqarnerulernissaannik neriuteqalersitsivoq.

Andre fisk

35

Titartagaq 8. Aalisakkat allat. Suluppaakkanut, tupissutinut, qeeqqanut håising-inullu tunnga-tillugu 1980-imiilli peqassuseq tonsinngorlugu.

